

Peder Alfonso M. Sammut

Karşıyaka Katolik Cemaati ve yerel *Azize Helena* Kilisesi

Tarihsel Notlar

Kilisenin İlk Taşının Döşenmesi Yüzüncü Yılında

Fransiskan Cemaat,

Karşıyaka 2004

Sunum

Bu yıl, (2004) Hristiyanların inançlarından dolayı zulüme maruz kalıp öldürüldüğü bir dönemde onlara ibadet özgürlüğü tanıyan Roma İmparatoru Büyük Konstantin'in annesi Azize Helena'ya adanmış güzel Karşıyaka kilisemizin yüzüncü yılını sevinç ve haklı bir gururla kutluyoruz.

Bu, bizim için büyük bir olay! Ve bu önemli yıldönümünün fark edilmeden geçip gitmesine izin veremeyiz. Bu nedenle, bu monografinin yazarının, kısa bir şekilde de olsa, 1882 yılında bir cemaat olarak kurulan ve o tarihten itibaren, 16 Haziran 1904'te atalarımızın Tanrı'nın halkının arasında Tanrı'nın ikametgahı olarak Karşıyaka'da inşa etmeye başladıkları bu kilisede tanınan Katolik bir cemaatin hayatını bilgimize sunma fikri harika oldu. Cemaatin hayatındaki iniş çıkışların hatırası, gençlere ve gelecek nesillere, atalarının değer verip uğrunda fedakarlık yaptığı değerlere saygı duymaları ve bu değerlerle yaşamaları için bir teşvik ve güçlü bir çağrı olacaktır.

Bu broşürün bu amacı gerçekleştirmesini ve herkese, kendimizi Hristiyan olarak adlandırmamıza olanak tanıyan tek şey olan o iman hayatına yeniden başlama fırsatı sunmasını yürekten diliyorum.

Pastoral Takdisimle,
+ Giuseppe Bernardini
İzmir Başpiskoposu

İzmir

Vahiy'in Kilisesi

“İzmir Kilisesi'nin meleşine yaz:

‘İlk ve Son, ölüp dirilen şöyle diyor: Senin sıkıntılarını, fakirliğini biliyorum; oysa zenginsin ve kendilerini Yahudi olarak tanıtan ama olmayan, aslında Şeytan'ın havrasından olanların iftiralarını biliyorum. Çekeceğin sıkıntılardan korkma; şeytan, seni denemek için aranızdan bazılarını hapse atacak ve on gün boyunca sıkıntı çekeceksiniz. Ölüm pahasına da olsa sadık kal; sana hayat tacını vereceğim. Kulağı olan, Ruh'un Kiliselere ne dediğini işitsin: Galip gelen, ikinci ölümden zarar görmeyecek” (Vahiy 2:8-11).

Kökenlerinden İtibaren

Kökenleri tarihin derinliklerine uzanan İzmir, 2000 yılında kuruluşunun beş bininci yılını kutladı. Ancak günümüzdeki araştırmacılar, şehrin kuruluşunun birkaç bin yıl öncesine dayandığını belirtiyorlar. Eski İzmir, günümüzün Bayraklı semtinde gelişmiş ve büyümüştü, ta ki Büyük İskender'in MÖ 334 yılında şehri fethedip Pagos Dağı'na, yani bugünkü Kadifekale'ye taşınmasına kadar. İzmir, MÖ 27 yılında Roma İmparatorluğu'nun yönetimine geçti ve o kadar ün kazandı ki, 162 yılında burada yerleşen Aelius Aristides, burayı “Küçük Asya'nın en görkemli şehri” olarak tanımlamıştı. Şehrin en ünlü evlatlarından biri, adına Homereion anıtı yapılan görme engelli şair Homeros'tur. Aynı zamanda, Orta Platoncu filozof Theon da bu şehirden çıkmıştır.

Gerçek Büyüklük

Ancak İzmir, gerçek büyüklüğüne Roma'nın egemenliği altında çarmıhta ölüme mahkûm edilen ve üç gün sonra dirilen, zamanın ve tarihin Efendisi olan O'nun parıltısı altında ulaştı. Hiçbir şehir, ölümlü insanlardan değil, ölümsüz olan O'ndan, Smyrna'nın elde ettiği gibi bir övgü almadı. Filadelfiya ile birlikte İzmir, sağ elinde yedi yıldız tutan kişinin hiçbir kusur bulmadığı tek Kilise oldu. Aksine, Kiliseyi ödüller vaat ederek korkusuzca acı çekmeye teşvik etti: hayat tacı. Bu nedenle, yedi kilise arasında, günümüze kadar bozulmadan varlığını sürdüren tek kilisedir.

Havarisel Kilise

Vahiy Kitabı'nda Yuhanna'nın mektuplarını göndermesi emredilen yedi kiliseden biri olan İzmir (bkz. Vahiy 2. Bölüm), muhtemelen ilk Müjde'yi komşu Efes'ten gelen Pavlus'un öğrencilerinden almıştır. Şehrin ilk piskoposu olarak Timoteos'un kardeşi Strateias'ın kabul edilmiş olması itibarıyla, kilisemizin Pavlus'a ve dolayısıyla havarisel kökenine dair hiçbir şüphe kalmamaktadır. Daha sonra, Yuhanna'nın Efes'e gelip uzun süre kalmasıyla İzmir, Rab'bin göğsüne yaslanan sevgili öğrencinin tartışmasız yetki alanına girmiştir. Aynı geleneğe göre, Strateias'tan sonra yerine Bukolos, ondan sonra ise İzmir Kilisesi'nin her zaman koruyucu aziz olarak kabul ettiği Polikarp gelmiştir.

Havarisel dönemin son halkası olan ve Yuhanna'nın öğrencisi olan Polikarp, haklı olarak ekümenizmin öncüsü olarak adlandırılabilir. Polikarp, 82 yaşında iken Roma'ya gidip Papa Anicetus ile Paskalya'nın kutlama tarihi konusunda görüşmüştür: Paskalya, Roma-Filistin geleneğine göre Nisan'ın dolunayından sonraki ilk Pazar günü mü yoksa Asya Kiliseleri'nin uyguladığı gibi hangi güne denk gelirse gelsin, 14 Nisan'da mı kutlanmalıydı? Sorun çözülememiş olsa da, Polikarp ve Asya Kiliseleri Paskalya'yı kendi geleneklerine göre, Roma Papa'sının da onayıyla huzur içinde kutlamaya devam ettiler. Bu, günümüz ekümenik sürecinin amacı olan çeşitlilik içinde birliğe bir örnektir! Polikarp, 86 yaşında, Marcus Aurelius ve Lucius Aurelius Commodus yönetiminde, şehrin stadyumunda şehit edilmiştir. Onun ardından İzmir Kilisesi'ni Papirius, ardından da Piskopos Camerius yönetmiştir. İzmir, inançlarına olan bağlılıkları nedeniyle kanlarını dökerek şehit olan piskoposlar, rahipler, kadın ve erkeklerden oluşan uzun bir şehitler listesiyle övünebilir. Bu isimler arasında en öne çıkanlardan biri, Martiyolog Romani'de 11 Mart'ta anılan ve şehadet eylemleri günümüze ulaşan rahip Pionios'tur.

Katolik Hiyerarşisinin Yeniden Tesisi

İzmir'de Hristiyanlık hiçbir zaman sona ermedi. 1054'teki büyük ayrılığa kadar, Latin ayini uygulayan Hristiyanlar, kendi rahiplerinin ruhani rehberliğinde, çoğunluğu oluşturan Doğu ayinini izleyen Hristiyanlarla yan yana yaşıyorlardı. Roma ve Konstantinopolis arasında meydana gelen bu acı verici ayrılıktan sonra, bu liman kenti, Avrupa ve Doğu arasındaki ticaret sektöründe faaliyet gösteren

Latin Katolikleri barındırmaya devam etti. Diğer Bizans İmparatorluğu şehirlerinde olduğu gibi, İzmir'deki Katolik kolonisi de 1665 yılında Monsenyör Giacinto d'Arezzo'nun ölümüne kadar, piskopos tarafından yönetilen bir ruhani hiyerarşi altında varlığını sürdürdü. 1665 yılından 1818'e kadar, İzmir Kilisesi bir Apostolik Vekil tarafından yönetildi; ancak o dönemde bu unvan, mutlaka piskoposluk sıfatını taşımıyordu.

İzmir Kilisesi'nin tekrar bir Latin Başpiskoposa sahip olması için 163 yıl beklenmesi gerekti. 1818'de, Fransa Konsolosunun talebi üzerine Papa VII. Pius, Monsenyör Louis M. Cardelli'yi İzmir Başpiskoposu olarak atadı. Onun ardından Monsenyör Julien Hillereau görevi devraldı. Sonrasında ise Musul ve Bağdat Başpiskoposu Monsenyör Pierre Marcellin Bonamie apostolik yönetici olarak atandı ve atanmasından birkaç ay sonra kendisine İzmir Başpiskoposu unvanı da verildi. 1838'de istifa eden Bonamie'nin yerine, Roma Monsenyör Antonio Mussabini'yi seçti. Onun yönetiminde, başpiskoposluk yakın tarihteki altın çağına adım attı. Gerçek bir rahiplik mesleği patlaması yaşandı ve kendisi, bu kişilerin eğitim ve bakımı için büyük bir çaba gösterdi. Piskoposluğun pastoral faaliyetlerini geliştirdi ve saygın bir katedral inşa edilebilecek bir arazi satın aldı. Ancak 4 Mayıs 1861'de, henüz 56 yaşındayken aniden vefat etti ve çok arzuladığı projeyi başlatma fırsatını bulamadı.

Bir yıl sonra, 29 Haziran 1862'de Aziz Petrus ve Pavlus Yortusu'nda, Monsenyör Vincenzo Spaccapietra, Ankara Başpiskoposu iken İzmir Başpiskoposluğuna getirildi. Monsenyör Mussabini'nin layık bir halefi olan Spaccapietra, genç ruhuyla Mussabini'nin yolunda ilerledi. 26 Kasım 1862'de, tüm şehirdeki Katolik cemaatinin tarifsiz mutluluğu içinde katedralin temel taşını koydu ve kutsadı. 1874 yılında katedrali kutsadı ve ertesi yıl, 1875'te onu bir piskoposluk kilisesi haline getirdi.

1879'da, Monsenyör Spaccapietra'nın bir yıl önceki ölümünün ardından, Aziz Polikarp'ın prestijli kürsüsüne Monsenyör André Polycarpe Timoni geldi. O da Monsenyör Mussabini gibi İzmir doğumluydu. Monsenyör Timoni, kendisine emanet edilen cemaatin gayretli bir çobanıydı. Karşıyaka'daki (eski adıyla Cordelio) kilise dahil olmak üzere yeni kiliselerin inşasını teşvik etti. 29 yıllık piskoposluk görevinin 24 yılını İzmir'de geçirdikten sonra 1904 yılında tüm cemaatin büyük üzüntüsüyle vefat etti. Başpiskoposluğun başarısının bir işareti olarak, 19. Yüzyılın ikinci yarısında altı diyakoz piskoposluk yetkisi ile ödüllendirilmiştir.

Katedral Bazilikası – 20. Yüzyıl

Monsenyör Timoni'nin yerine halefi olma hakkıyla yardımcısı Monsenyör Domenico Marengo, yeni yüzyılın başında İzmir Başpiskoposluğuna atanan ilk başpiskopos oldu. Ne yazık ki, İzmir Kilisesi'ni sadece beş yıl, 1904'ten 1909'a kadar yönetti. Pius X tarafından, "Pallium" kullanma ayrıcalığını da içeren Asya Apostolik Vekili unvanı kendisine verildi ve bu ayrıcalık haleflerine de geçti. 1910'dan 1919'a kadar görevde olan Monsenyör Zucchetti'nin ardından, iki yıl içinde üç başpiskopos göreve geldi: Monsenyör Giuseppe Pompili (1919-1920), Monsenyör Lorenzo Guidi ve Monsenyör Federico Vallega. En uzun süre görevde kalan ise 1921'den 1929'a kadar görev yapan Monsenyör Vallega oldu.

1929'dan 1938'e kadar Monsenyör Vallega'nın ölümünden sonra Karşıyaka cemaatinden gelen Monsenyör Edoardo Tonna başpiskopos olarak atandı. Ondan sonra, 28 yıl boyunca başpiskoposluk görevini üstlenen Monsenyör Giuseppe Descuffi geldi; ardından Monsenyör Alfredo Gumbinger atanıp 16 Mart'tan 31 Ağustos 1966'ya kadar sadece beş ay görev yaptı. Onun ardından, 1968 yılında Monsenyör John Henry Boccella atanıncaya kadar Apostolik Nuncius Monsenyör

Zaverio Zupi Apostolik Yönetici olarak görev yaptı. Sağlık sorunları nedeniyle Monsenyör Boccella, 7 Aralık 1978’de görevinden istifa etti. 1979 yılının Şubat ayında, Monsenyör Domenico Caloyera göreve çağrıldı, ancak sağlık sorunları nedeniyle sadece dört yıl görev yaptıktan sonra 23 Şubat 1983’te ayrıldı. Aynı gün, Vatikan, İzmir Başpiskoposu olarak Monsenyör Giuseppe G. Bernardini’yi atadı. Bernardini, yumuşak ve mütevazı tarzıyla, bu küçük ama şanlı ve tarihi cemaatte Tanrı’nın halkını bugüne kadar yönlendirmeye devam ediyor.

1997’de Türkiye’deki Kilise, yani İzmir Başpiskoposluğu, İstanbul Apostolik Vekilliği, Anadolu Apostolik Vekilliği ve Doğu Katolik Kiliseleri (Ermeni, Keldani ve Süryani ritleri), Papa II. Ioannes Paulus’un 2000 yılı büyük jübilesini, daha özgün bir Hristiyan yaşamına dönüşün başlangıcı olarak ele alma çağrısını kabul etti. Bu doğrultuda bir Kilise Konferansı düzenleme kararı aldı. Tüm din adamları, rahipler, rahibeler ve laikleri, Türkiye’deki Kilise’nin ne şekilde varlık göstererek tanıklık eden bir Kilise’ye dönüşeceği konusunda yöntem ve yolları derinlemesine düşünmeye davet etti. 2001 yılında geniş tabanlı bir danışma ve bir ön hazırlık meclisinin ardından, 2002 yılının Aralık ayında yapılan genel meclis, Meryem Ana’nın kutlamasıyla sona erdi. Önerilerden doğan nihai belge, uygulanmak üzere piskoposluklara teslim edildi. Meryem Ana’nın ve Aziz Polikarp’ın güçlü arabuluculuğuyla, bu çalışmalar, başpiskoposluğumuzda Tanrı’nın yüceliği ve ruhların kurtuluşu için kalıcı meyveler versin!

Cordelio

Katolik Bir Toplum

“Bir kilise cemiyeti, belirli bir bölgedeki kilise topluluğunun düzenli bir şekilde oluşturulmuş bir topluluğudur ve bu cemaatin pastoral bakımı, piskoposun yetkisi altında kendi papazına verilmiştir.” (CIC, can. 515 § 1).

Bir Toplumun Başlangıcı – İzmir Kilisesi arşivlerinden: Karşıyaka, 19. yüzyılın sonlarında “karşı kıyı” olarak bilinen bölge, o zamanlar da bilindiği üzere, Cordelio olarak adlandırılıyordu. Tarihçi Yaşar Aksoy gibi bazı araştırmacılara göre, bu isim, cesaretiyle tanınan İngiltere Kralı Richard’ın “Aslan Yürekli” anlamına gelen “Coeur de Leon” lakabından türemiş bir isimdir. Kral Richard’ın Haçlı Seferleri’nden dönerken Smyrna’da mola verip gemisini bugünkü Karşıyaka kıyısına demirlediği söylenir. Bu neşeli semt, geçen yüzyılın ortalarına kadar neredeyse tamamen varlıklı ailelerin yaşadığı bir banliyöydü. Cordelio, bir

yüzyıl önce Türkiye'ye iş amacıyla gelen yabancılar kolonisinin dikkatini çekmeye başladı. Dönemin sultanları, o dönemde Avrupa'da hızla devam eden modernleşme sürecinden geri kalmak istemediklerinden, demiryolu, tramvay, telefon ve bankacılık sistemi inşası için uzman personele ihtiyaç duymaktaydı. Sunulan şartlardan etkilenen birçok kişi Türkiye'ye yerleşmeye karar verdi. İzmir ve çevresinde çalışanlar, şehir merkezine nazaran banliyöleri tercih ediyordu. Çeşitli banliyö alanları arasında Karşıyaka, çoğu Katolik olan yabancı yeni sakinlerin sayıca önemli bir kısmını cezbedti.

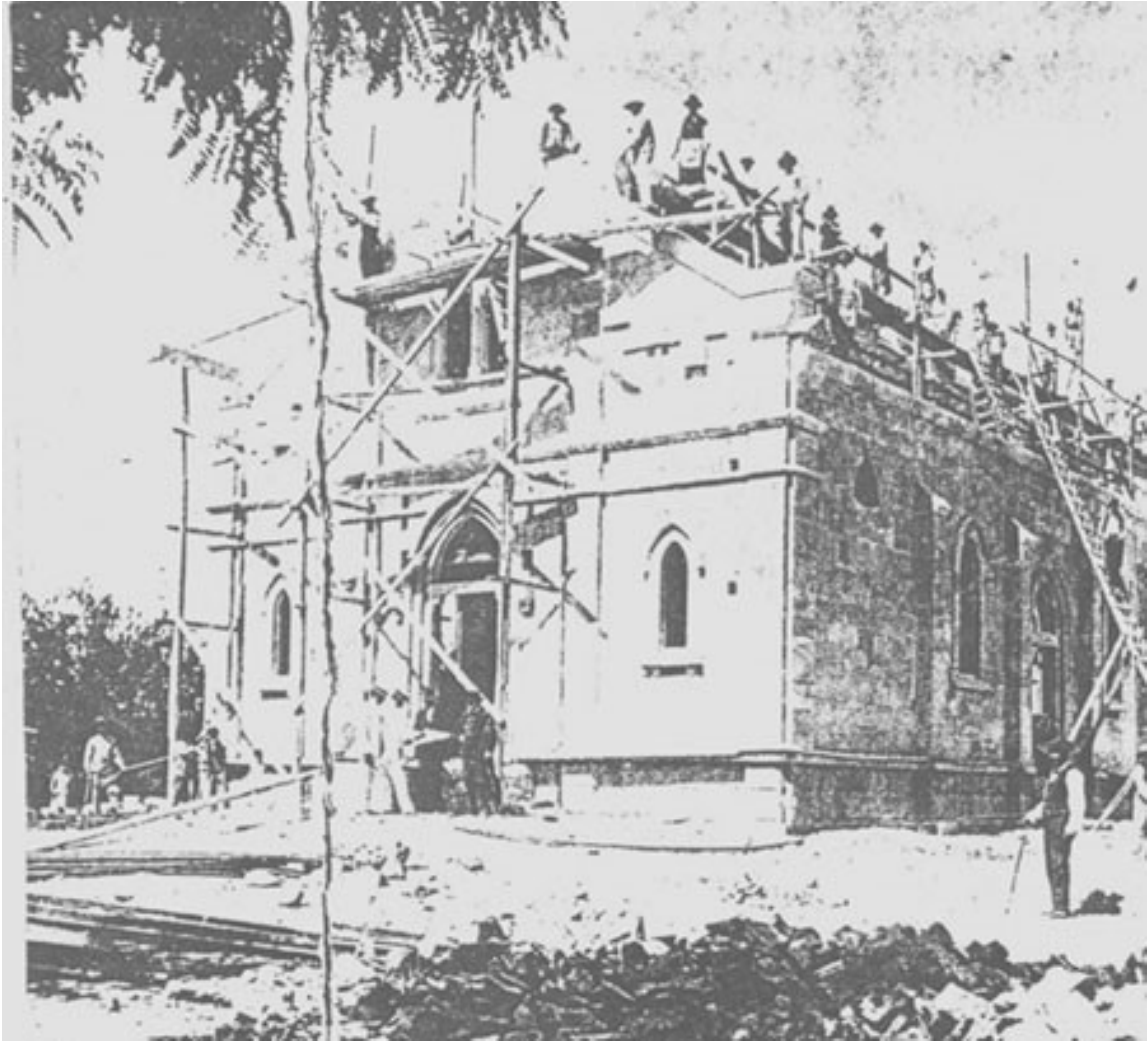
Kilise Toplumunun Kuruluşu – Kilise, bu Katolik toplumunun dini ihtiyaçlarına kayıtsız kalmadı ve 1868'de, Karşıyaka'da yaşayan Katolik toplumun ruhani bakımını sağlamak üzere bir rahip gönderdi. Adı günümüze ulaşmamış bu özverili rahip, küçük bir şapel inşa etme projesini hızla gerçekleştirdi ve 1874 yılında bu şapel faaliyete geçti. Cemaatimizin yaşlı üyelerinden aldığımız bilgiye göre, bu şapelin 1716. Sokak'ta, Çarşı'dan demiryolu hattına giden kısa bir bölümde, Karakol'un (polis merkezi) karşısında yer aldığı söylenebilir.

Yerel Kilisesi – Katolik cemaatinin büyüme sürecinde olması nedeniyle, sekiz yıl sonra, 1882'de, o zamanki Başpiskopos Monsenyör André Timoni küçük şapeli kilise haline getirerek parış yaptı. İlk papaz olarak Don Alfonso M. Vallery atandı ve 45 yıl boyunca yalnızca bu kiliseye liderlik etmekle kalmadı, aynı zamanda yeni bir kilise inşası sürecinde de cemaatin ruhu oldu. Küçük şapelin parış kilisesi olarak hizmet ettiği yıllarda, 405 vaftiz, 48 nikah ve 190 ölüm kaydedildi. İlk vaftiz 30 Haziran 1882'de kaydedilmiş olup, vaftiz edilen çocuk Pietro ve Calliope'nin oğlu Virgilio Prossen'dir.

Eski Kilise (1716. Sokak) – Kilisenin dış cephesinin hâlâ orijinal olduğu söylenebilir. Kapıdaki yuvarlak pencere bunu doğrular niteliktedir, çünkü 40-50 yıl öncesine kadar kapıda Meryem Ana'nın dairesel bir kabartmasının bulunduğu biliniyor. Yeni kilise yapıldıktan sonra bina içten yenilenerek özel bir konut haline getirildi.

Yeni Kilise – Bu arada, pariş cemaati büyümeğe devam etti ve 150 aileye ulaştı; yaklaşık 850 Katolik üyesi vardı. Şapel, cemaatin dini törenlere daha rahat katılmasını sağlamak adına artık yeterli değildi ve daha büyük bir kiliseye olan ihtiyaç giderek zorunlu hale geldi. İlahi takdir gecikmedi. Derin Hristiyan prensiplere sahip bir adam olan Kont Nicola Aliotti, Başpiskopos Monsenyör André Timoni’ye 2100 zira büyüklüğünde bir araziye yeni pariş kilisesinin inşası için bağışlamaya hazır olduğunu belirtti. Bağış yapıldıktan sonra gerekli resmi işlemler başlatıldı. Sultan II. Abdülhamid talebi olumlu karşıladı ve İzmir Valisi Kamil Paşa’ya ferman düzenleyerek gerekli izinleri verdi. Bu fermanın tarihi 18 Sefer 1312 (18.04.1902) idi. İlginçtir ki, diğer koşullar arasında masrafla ilgili bir madde de bulunuyordu. Toplam maliyet 1000 lirayı aşmamalı ve gerekli fonlar mahalledeki Katoliklerden gönüllü olarak toplanmalıydı.

İzin alındıktan sonra mimar arayışına girildi ve Konak'taki Saat Kulesi'ni inşa eden ve bu yeni İzmir simgesinin yaratıcısı olan mühendis Raymond Pere tercih edildi. Mühendis, neo-gotik tarzda bir kilise tasarladı ve çizimlerini önce dini, ardından da sivil otoritenin onayına sundu. Tüm izinler alındıktan sonra sözleşme imzalandı ve inşaat başlandı. 17 Haziran 1904 tarihi Katolik cemaatinin yıllıklarına altın harflerle yazılacaktı. Bu, İlk Taş Koyma ve Kutsama Günü olarak kutlandı. Başpiskopos Monsenyör André Timoni, Kanonik Monsenyör Capponi ve Lazzarist Peder Grangier'in huzurunda, cemaat üyelerinin sevinç nidaları arasında, Fransız Başkonsolosu'nun da katıldığı bir törenle temel taşı koydu. Duvar işleri 1906'da tamamlandı ve 1908'de güzel vitraylar monte edildi. Kilise, üç nefli neo-gotik tarzda olup zarif ve uyumlu hatlara sahiptir.

Büyük Deprem

2 Şubat 1974, saat 02.04'te, Karşıyaka halkı korkuyla sokaklara döküldü. O dönemin papazı Peder Domenico Bertogli şöyle yazdı: "İzmir bölgesi birinci derece deprem bölgesi olmasına rağmen, bu kadar şiddetli bir sarsıntı hatırlanmıyor." Tüm şehirde büyük hasar meydana gelen bu deprem, gotik mimarının gerçek bir mücevheri olan kilisemizi de esirgemedi.

1964'te yapılan restorasyondan sadece on yıl, 1971'deki cephe temizliği ve restorasyondan ise sadece üç yıl geçmişti, ancak birkaç saniye içinde bu yatırımlar boşa gitmiş oldu. Hasar büyüktü ve ciddi yapısal çatlaklar oluştu.

Peder Domenico şunları ekledi: "Cephe öne doğru tehlikeli bir pozisyonda eğilmişti. Ana giriş kapısı derhal kapatıldı. Sağ tarafta, dış duvardan üç büyük taş levha

koptu ve yan neflerin çatısına düşerek birkaç metrekairelik çatı hasarına yol açtı. Sol tarafta bazı taş levhalar yerinden oynadı fakat düşmedi. İç kısım en fazla hasar gören alan oldu... İleride sürprizlerle karşılaşmamak için genel bir çatı kontrolü ve duvarların sağlamlaştırılması şart."

Peder Domenico'nun raporundan alınan bu alıntılar, kilisemize verilen ciddi hasarın boyutlarını ortaya koymaktadır. Buna rağmen, Peder Domenico, "Hristiyanların çok sevdiği ve Müslümanların güzelliğine hayran kaldığı" kiliseyi eski ihtişamına kavuşturabileceğine dair güvenini korudu. Ve bu sefer de Tanrı'nın inayeti gecikmedi; Başpiskopos, Kapuçin rahiplerinin üstleri, birçok hayırsever ve yerel topluluğun desteğiyle restorasyon çalışmalarına hızla başlanıp tamamlandı.

Diğer Restorasyonlar

Bir yapının zamanın aşındırıcı etkileri ve özellikle modern çağın hava kirliliği gibi dış etkenlerden etkilenmemesi için sürekli bakıma ihtiyacı vardır. Bu nedenle, 1997'de uzun süreli bir aradan sonra Kapuçinler'in yerini alan Fransisken Rahipleri'nin ilk düşüncesi binanın genel bir değerlendirmesini yapmaktı. Ancak öncelik rahiplerin ikameti oldu. On yıldır sabit bir sakini olmayan ev harap durumdaydı. Hemen çalışmalara başlandı. Bir cemaat üyemiz olan mimar Giorgio de Portu, projeyi üstlendi ve 4 Ağustos 1997'de işçiler işe başladığında ev bir inşaat alanına dönüştü. Ancak, Mayıs 1998'de komşulardan birinin şikayetiyle işler durdurulmak zorunda kaldı. Türk bürokrasisinin zorluklarıyla başa çıkmak tam 18 ay sürdü ve yüksek düzeyde bir devlet yetkilisinin yardımına gerek duyuldu. 8 Aralık 1999'da çalışmalar yeniden başladı ve üç ay içinde tamamlandı. Bahar aylarında, Başpiskopos Mons. Bernardini'nin yardımı sayesinde rahiplerin evi düzenlenip cemaatin pastoral bakımını üstlenmeye hazır hale getirildi.

Bu arada, kilisenin genel bir onarımı için Mart 2003'e kadar beklemek gerekti. Yeni cemaat başkanı Peder Martin Kmetec projeyi çok önemsendi ve kilisenin yüzüncü yılına yetişmesi için titizlikle çalıştı. 13 Mart'ta tehlike arz eden portikonun restorasyonuna başlandı. Portikonun ardından çatı ve duvarlar da onarıldı. Yaz aylarında, Fransiskenler ve diğer hayırseverlerin katkıları sayesinde temellerde su yalıtımı çalışmaları yapıldı. Ekim ayında, ana giriş yeniden açıldı. Aralık ayında, İtalyan gönüllüler avluyu taş döşemelerle kapladı, yeni demir kapılar takıldı ve bahçe duvarı da restore edildi.

Eğitim Kurumları

Bir Katolik topluluğu, özellikle bir Müslüman ülkede çocuklarına sağlam bir Hristiyan eğitimi vermek istemektedir. Bu sebeple 1888 yılında, Mons. Timoni döneminde Hristiyan Okulları Kardeşleri, kilisenin bulunduğu 1728. sokakta bir okul açtılar. Bugün bu okuldan hiçbir iz kalmamıştır. Notre Dame de Sion'un büyük kız okulu ise 1743. sokakta yer almakta olup, modernize edilerek bugün Gazi Lisesi olarak hizmet vermektedir. 1905'te Mons. Marengo, Karşıyaka'nın bir mahallesi olan Alaybey'de St. Joseph Rahibeleri'ni bir okul açmaya davet etti. Bu okul, rahibelerin ayrılmasından sonra da devlet okulu olarak hizmet vermeye devam etmektedir.

Bölüm III

Topluluğun Çobanları

Sant'Elena'nın Papazları

"Her başrahip, insanlar arasından seçilir ve Tanrı'yla ilgili konularda insanların iyiliği için, günahlar için sunular ve kurbanlar sunmak üzere atanır... Tanrı tarafından çağrılmadıkça, kimse bu onuru kendiliğinden üstlenemez..." (İbr 5, 1.4).

Daha önce bahsedildiği gibi, bir kilise, bir piskoposluğun parçası olan, belirli bir topluluğa ait bir müminler topluluğudur ve bu topluluğun ruhani bakımı papazına, onların çobanı olarak emanet edilir. Bir analojiye bağlı kalarak, piskopos bir piskoposluk için ne ifade ediyorsa, belirli sınırlar içinde, papazın da bir kilise için bunu ifade ettiği söylenebilir.

Ama papaz gerçekte kimdir? İbranilere Mektup'tan alınan yukarıdaki sözlerden anlaşılacağı gibi, papaz, papaz olduğu için bir tür üstün insan değildir. O, her papaz gibi, insanlar arasında bir insandır; Tanrı'nın seçip kendine ayırdığı bir kardeştir, böylece Tanrı tarafından dönüştürüldükten sonra kardeşleri için Tanrı'nın işlerini gözetmek ve onların yararını Tanrı'ya sunmak için onlara geri verilmiştir. Papaz kendiliğinden bu görevi üstlenmez; Tanrı tarafından seçilip çağrılır ve onun hizmetkârı olarak atanır; sonra piskoposu tarafından atanır ve onun cemaatinin ruhani bakımı görevi ona verilir. Tüm insanlara benzer, yetenekleri, kusurları ve sınırları olan bir insandır. Ancak doğaüstü bir görevi de vardır, zira Tanrı'nın sürüsünün çobanı olma misyonu ona verilmiştir ve bu sürü

sadece ve her zaman İsa'nın sürüsüdür. Bu anlayış doğrultusunda, Karşıyaka'daki Katolik cemaatin iyiliği için yaşamlarını ve çalışmalarını adayan papazların 122 yıllık listesini sunmak istiyoruz. Hatıraları daima kutsanmış olsun!

Don Alfonso M. Vallery, İlk Papaz

1882'de kilisenin kuruluşuyla birlikte, daha önce belirtildiği gibi, ilk papaz olarak atanır. Küçük bir şapelde hizmet vermek zorunda olduğu için yeni bir topluluğun oluşumunu zor şartlar altında büyük bir sevgiyle yönetmiştir. Yeni kilisenin inşaat çalışmaları başladığında, 1904 yılında, hayalini gerçekleştirmek için hiçbir çabadan kaçınmamıştır. 1908'den itibaren, 26 yıldır papaz olmasına rağmen, sevinçle ve yenilenmiş bir coşkuyla görevine devam etmiştir ve 1927'de, 44 yıllık papazlık görevinin ardından sürüsünü kendinden genç ellere, Don Edoardo Tonna'ya emanet etmiştir. 86 yaşında, 7 Şubat 1936'da, birkaç ay önce papazlığının 60. yılını kutladıktan sonra vefat etmiştir.

Don Eduardo Tonna, 1927'de, 1891'de onu vaftiz eden ve rahiplik yolunda onu yönlendiren Don Vallery'nin yerine çağrılır. Rahiplik görevinde gösterdiği pastoral gayretle tanınan Don Tonna, şimdi papaz olarak ruhların bakımını büyük bir övgüyle ve cömertçe yerine getirir. Mons. Vallega, 1928'de istifa etmeden önce onu piskoposluğun yönetimini üstlenmeye davet eder. Görevini tamamladığında, Don Tonna piskopos olarak atanır. Papazlığa, ne yazık ki depremde zarar gören ve zamanla aşınan güzel bir org bağışlar. Ayrıca Lourdes Meryem'i için bir sunak

ve kilisenin sakristisi için dolaplar hediye eder. O dönemde cemaatin nüfusu bin kişiyi aşmış ve 1400'ü geçerek 1500'e yaklaşmıştı. Bu, devletin laikleşmesinin artık geri dönülemez bir hale geldiği ve Türkiye'nin Latin alfabesini benimsediği bir dönemdi.

Don Antonio Corinthio, 1928'in sonlarına doğru Monsenyör Tonna'nın yerine geçti. Onun hakkında çok az şey biliyoruz. Kesin olarak bildiğimiz, halkını babacan duygularla sevdiği ve Tanrı'nın evinin dekoruna önem verdiğidir. Cemaat hizmeti boyunca, kilise Van der Zee ailesinin hediyesi olan gerçek bir mermer sanat eseri olan Gotik tarzda Kutsal Kalp sunağı ve Solaro ailesinin bağışladığı güzel ahşap kürsü ile zenginleşti. Bu kürsü, Konsil'den sonra sökülmüş olup, yalnızca bazı parçaları günümüzde kilisenin arkasında, St. Antonio heykelinin altında bulunan sunakta birleştirilmiş halde bulunmaktadır. Ahşap oyma Kutsal Kalp figürü ise rahiplerin evinde saklanmaktadır. Bu dönemde, Karşıyaka'dan rahip Don Tommaso Capponi'nin korosu ve org

çalımıyla insanların Tanrı'ya yönelmelerini sağlayan ve kutsal törenlerin düzenini sağlayan

müzik

yeteneğinden yararlanılıyordu. Küçük meslekler yasası ve Kilise okullarının kapatılmasıyla Katolik cemaatin azalması, gayretli Don Antonio'ya oldukça zor anlar yaşattı. Cemaatinin sayısının 500'e düşmesini görmek, yaşamı boyunca onu etkileyen çok ağır bir darbe olmalıydı. Don Corinthio, 6 Ekim 1950'de, 76 yaşında hayatını kaybetti.

Yüzyılın ilk yarısında, cemaatimiz, Tanrı'nın bir bereketi olarak, kendi rahiplerine sahip olmakla övünebiliyordu. Yukarıda

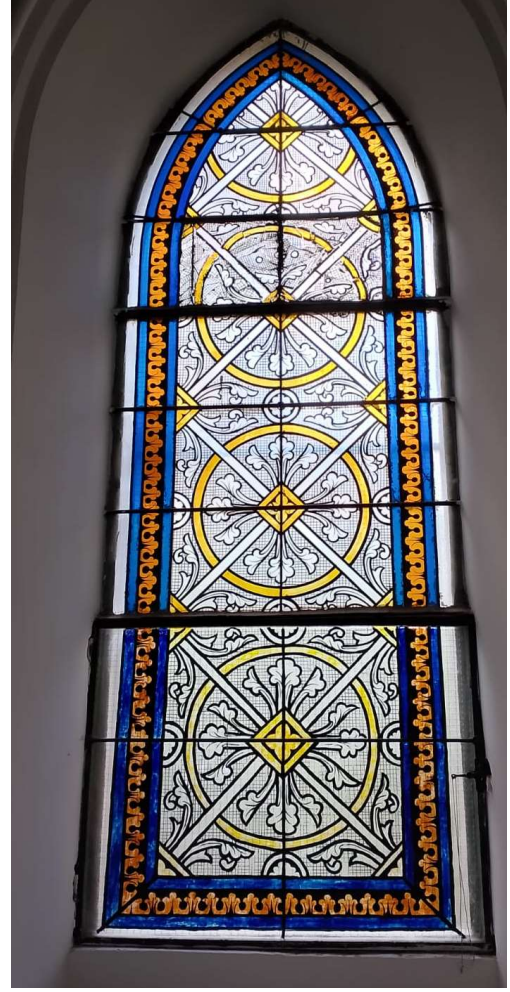
bahsedilen rahiplerin dışında, Karşıyaka'dan üç diyakozun isimlerini de tespit edebildik: Katedralin kanonik rahibi ve papazı **Don Franck de Portu**, 7 Aralık 1946'da 76 yaşında hayatını kaybeden Don Paolo Pennetti ve 7 Aralık 1952'de 78 yaşında vefat eden, kilisemizde Koro Şefi olan Don Tommaso Capponi. Karşıyaka'dan bir diğer isim de İtalyanca-Türkçe ve Türkçe-İtalyanca sözlük hazırlayıp basmış olan Kapuçin rahibi P. Angelico Mulino'dur. Ayrıca, Karşıyaka'da doğup kimliğini tespit edemediğimiz başka rahipler ve din adamları da vardı.

Kapuçin Rahipleri - Don Corinthio'nun ölümünden sonra, yaşlı Don Tommaso Capponi dışında başka diyakozları olmayan dönemin başpiskoposu Monsenyör Giuseppe Descuffi, Karşıyaka cemaatini devredecek bir dini topluluk bulma zorunluluğuyla karşı karşıya kaldı. Seçim, Buca ve Bayraklı'da zaten var olan Kapuçin Ailesi üzerinde yapıldı. Tarikatın üstleriyle yapılan anlaşmanın ardından, **P. Francesco Sacchi** papaz olarak atandı.

Scandiano'dan P. Francesco Sacchi, 1951-68 yılları arasında 1951'de papaz olarak görevine başladı. Türkiye'ye ilk kez 1920'de gelen Sacchi, Antalya, Burdur, İzmir, Yeşilköy (İstanbul), Trabzon ve Giresun'da pastoral hizmet vermiştir. 1930-1941 yılları arasında Bayraklı'da papaz olarak görev yapmıştır. Savaş nedeniyle İtalya'ya dönmek zorunda kalmıştır. 1950'de yeniden Türkiye'ye dönen Sacchi, Karşıyaka'nın papazı olarak atanır ve 1968'e kadar burada kalır. Cemaate şevkle yaklaşımı ve tüm insanlara ayırt etmeden gösterdiği hayırsever ruhu, ona yalnızca cemaatin değil, Müslümanların da takdirini kazandırır. Ayrıca, 1931 yılında ilk baskısı yapılan "İtalyanlar için Teorik-Pratik Türkçe Yöntemi, İtalyanca-Türkçe Sözlük ile" kitabını gözden geçirme ve güncelleme fırsatı bulur ve bu çalışma 1961'de tekrar yayımlanır. Görev süresi boyunca, orijinal binaya bir yemek salonu ve rahipler için bir mutfak eklenmiştir.

1966'da genç bir rahip olarak Türkiye'ye gelen **P. Domenico Bertogli**, 1968'de papaz olur. Gençlik coşkusu ve şevkiyle derhal çalışmalara başlar ve cemaatin yeni bir pastoral yaklaşımla tanışmasını sağlar. Yoğun bir misyonerlik faaliyeti yürütmesinin yanı sıra, kiliseyi ve Alaybey'deki S. Joseph yan şapelini onarır. Piskopostan cemaat kilisesini kutsamasını talep eder ve 1974 depreminden sonra azimle tekrar çalışarak restorasyon işini tamamlar. 1981 yılında, cemaatte Türkçe ibadet dili olarak uygulanmaya başlanır; okuma duaları Türkçe olarak kutlama ayinlerinde okunur. Aynı dönemde cemaat konseyi kurulur ve pastoral yaşamı canlandırmak için katkıda bulunur. 16 Temmuz 1987'de 19 yıl sonra P. Domenico cemaati bırakarak Antakya'ya tayin olur.

P. Domenico döneminde, sıradan cemaat hayatının dışında, Karşıyaka'da özel ve yoğun bir sevinç yaşanır. Fransiskan Kapuçin ailesinin bir üyesi olarak Frate Pio Murat'ın 8 Eylül 1984'te Tanrı'ya sonsuza dek adanması ve ardından 29 Haziran 1985'te Monsenyör Bernardini tarafından katedral bazilikasında rahip olarak atanması ve ertesi gün cemaat kilisesinde kutladığı ilk ayin bu olaylardan biridir. Aynı yıl 29 Kasım'da P. Pio'nun kardeşi Don Giulio Murat'ın diyakon olarak atanması da bir diğer önemli olaydır. Roma'da 25 Mayıs 1986'da Papa II. John Paul tarafından atanıp, bir yıl sonra kardeşinin ardından 24 Temmuz'da cemaat kilisesinde vaftizle yeni bir hayata başladığı yeri, ilk ayiniyle onurlandırır.

Yeni papaz olarak **P. Adriano Franchini** göreve başlarken, Kapuçin Rahipler Custodia'sında Türkiye'deki varlıklarının yeniden düzenlenmesi düşünülmeye başlanır. Güneydoğuda güçlendirme tercih edilerek Karşıyaka'nın bırakılması gündeme gelir. Nitekim, P. Adriano üç yıl, yani 1991'e kadar görevde kalır; bu, cemaat hayatında önemli bir etki yaratmak için çok kısa bir süredir.

Yine yeni papazlar aranması gerektiğinden Monsenyör Bernardini dini tarikatların kapısını çalmaya başlar. Geçici bir çözüm olarak, İstanbul'dan gönüllü bir Fransız Kapuçin rahip bulunur. Paris Eyaleti'nden olan **P. Yvon Person**, İstanbul'da Saint Louis kilisesinde görevini yeni tamamlamış olup geçici olarak Karşıyaka'da görev yapmayı kabul eder. 1991'den 1993'e kadar Karşıyaka'da kalır ve daha sonra Paris Eyaleti'nin Bakanı olarak seçildiğinden geri çağrılır. Karşıyaka'da görev yapan son Kapuçin rahip olur. P. Yvon'un ayrılmasıyla, Azize Helena'da uzun yıllar süren bir geçiş dönemi başlar. Diyakozlar ve çeşitli tarikatlardan din adamları sırayla görev yapar; kimse bulunamadığında da piskoposluğun dini liderleri yardım eder.

Bu durum, 1994 başında Başpiskopos'un Minör Fransiskan Rahipler Genel Bakanı P. Lanfranco Serrini'ye başvurmasıyla değişir. Serrini, başvuruyu ciddi şekilde değerlendireceğini vaat eder. Birkaç ay sonra Sent Antuan cemaatinden bir rahibi Karşıyaka'da deneyim kazandırmak için görevlendirir. **P. Leonardo Testa**, 5 Nisan 1994 Pazartesi günü Karşıyaka'ya taşınarak geçici papaz olarak görev yapmaya başlar. Bir yıl sonra, cemaatin durumunu ve Tarikatın cemaatin sorumluluğunu üstlenmesi fikrini değerlendirdiği bir rapor hazırlar. Bu esnada Tarikatın yönetiminde değişiklik olur ve yeni Genel Bakan P. Agostino Gardin, durumu Aralık 1996'daki Türkiye ziyareti esnasında bizzat görmek üzere karara bağlamayı erteler. İzmir'e giderek Monsenyör Bernardini ile görüşür ve kilise ile evin fiziksel durumunu bizzat gözlemler. İstanbul'a döndüğünde, P. Alfonso M. Sammut'tan P. Leonardo ile birlikte Karşıyaka'ya taşınmasını ister. İkisi, durumu daha ayrıntılı bir raporla ona sunacaktır. 19 Mart 1997'de, St. Joseph'in kutsal gününde, Tarikat, Başpiskopos Monsenyör Bernardini'nin davetini kabul eder ve yeni bir evin kurulmasını ve Karşıyaka'daki ruhani hizmetlerin üstlenilmesini kararlaştırır.

Minör Fransiskan Rahipler'in Azize Helena cemaatindeki pastoral hizmetinin resmi açılışı, 1 Haziran 1997'de Corpus Domini Bayramı'nda gerçekleşir. Başpiskopos'un yönettiği ve kilisenin bahçesinde Ekmek Kutsaması Alayı ile devam eden görkemli bir ayin düzenlenir. O sırada Gorizia Başpiskoposu olan eski OFMConv. Genel Bakanı Monsenyör Antonio Vitale Bommarco, P. Alfonso'ya şöyle yazar: "O güzel haberi aldım ki, Hristiyanlığın ilk cemaatlerinin doğduğu bu kutsal topraklarda yeni bir ev açıyorsunuz. Bu, sadece Fransisken varlığını yeniden canlandırmak için değil, aynı zamanda gençleri, Hristiyanlığın ilk günlerinin canlılığının tamamen kaybolmadığı, çölde bile yeniden canlanma potansiyelini koruduğu ve yeni tanıklıkları aktarabildiğine teşvik etmek için bir cesaret ve güven eylemidir. Sevgili P. Alfonso, sana sadece Kutsamalarımı göndermekle kalmıyor, aynı zamanda bu yeni cemaatin gelişmesi için dua ediyorum.

P. Alfonso M. Sammut, 28 Eylül 1997'de, cemaatin aziz günü olan bayramda, Başpiskopos Monsenyör Giuseppe Bernardini'nin yönettiği ve Tarikatın Genel Sekreteri P. Carlo Vecchiato'nun da hazır bulunduğu görkemli ayinle papaz olarak göreve başlar. Halen cemaatin üyeleri, cemaatin ruhani yönetimini birlikte yürüten P. Martin Kmetec ve P. Maximilian Vereş'tir.

Bugün cemaat, 95 aile ve toplamda 240 kişiden oluşmaktadır. Cemaatin çok küçük olması ve yaş ortalamasının oldukça yüksek olmasına rağmen, kiliseden hiç ayrılmamış olanlara ruhani bakımı sağlamak ve son yıllarda cemaat yönetimindeki çok sayıdaki değişiklikler nedeniyle cemaatten uzaklaşmış olanları geri kazanmak için çaba gösterilmektedir. Birkaç yıldır çocuklara, cemaatte az sayıda da olsa, yeniden dini eğitim

verilmektedir. Bu sayede İlk Komünyon ve Teyit Sakramentleri yeniden aile ortamında cemaat kilisesinde kutlanmaktadır. Çocuklar için ayrıca eğitim ve eğlence etkinlikleri düzenlenmektedir. Yeni ve cemaatimizde daha önce denenmemiş bir deneyim de uygulanmaktadır. Fransa'dan gelen, Fransız piskoposluk makamları tarafından resmi olarak görevlendirilmiş iki genç kadın, cemaatin ruhani bakımında değerli bir katkı sağlamaktadır. Bu deneyim şu an ikinci yılındadır.

Kilisemizin yüzüncü yıl dönümü kutlamalarına hazırlık amacıyla aile ziyaretleri, "Peregrinatio Mariae" (Meryem'in Yolu) adı altında başlatılmıştır. Henüz hazırlık aşamasında olan diğer girişimler de cemaat ailemize yeni bir canlılık kazandırmayı amaçlamaktadır. Tanrı, bu girişimlerin gelişmesine, olgunlaşmasına ve bereketiyle zenginleşmesine önderlik edecektir; böylece Ruhani yüceliği ve ruhların iyiliği için çiçek açacaklardır.

Tarih devam ediyor. Ve biz, zamanın ve tarihin Efendisi'nin dün, bugün ve daima bu küçük ailesini sevgi ile sayı bakımından büyüteceği ve Dirilmiş Mesih'in harikalarını anlatmaya devam edeceğine dair kesin bir umut besliyoruz. O, tüm insanları tam gerçeğe ve yaşamın doluluğuna çağırmaktadır.

Sonuç

Azize Helena cemaatinin 122, kilisemizin ise bu yıl 100. yılı. Bir insan hayatında yüz yıl çok uzun bir süre; bu yaşa çok az kişi ulaşır. Aramızda 1904 yılında doğmuş olan kimse yoktur. Ancak, bir bina için yüz yıl oldukça kısa bir süredir. Ve biz, bu tarih açısından zengin şehirde ve ülkede yaşayanlar, bunu çok iyi anlıyoruz. Yine de, zamanın amansız akışı, atalarımızın ve bizim yaşadığımız olayların hatıralarını tamamen unutturmadan, bu yüzüncü yıldönümünü anmak için burada yaşadığım yedi yıl boyunca, Azize Helena İmparatoriçe'ye ithaf edilen kilisenin gölgesinde, Karşıyaka'nın güzel semtinde topladığım birkaç tarihi bilgiyi kayda geçirmenin en iyi anma şekli olacağını düşündüm.

Bu küçük kitapçık, cemaatimizin ve kilisemizin tarihine ilişkin derin bir çalışma iddiası taşımamaktadır. Böylesi bir çalışma için daha fazlası gereklidir. Zamanım ve arşivleri inceleme imkânım yoktu; zira bilindiği gibi burada arşivler çoğu zaman ya yangınlarda yok olmuş ya da kolayca ulaşılamaz durumdadır. Ayrıca İzmir Kilisesi'nin tarihini, kısaca da olsa, ele almak istedim çünkü cemaat, bir piskoposluk bünyesinde varlığını sürdürmektedir ve Apostolik Kilisemizin uzun tarihine genel bir bakış sunmanın doğru olacağını düşündüm. Mümkün olduğunca gerçeklere sadık kalmaya ve objektif olmaya özen gösterdim. Umarım bu küçük kitapçık özellikle cemaat üyelerine ve Kilisemizin tarihini okuyup öğrenmeye niyet eden herkese hitap eder.

P. Alfonso Sammut,

2004

Ek I

AZİZE ELENA

Kadın - Eş - Anne - İmparatoriçe

- 250 civarı - Bitinya eyaletinin kuzeyindeki Drepanum şehrinde pagan bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir.
- 270 civarı- 19-21 yaşlarına geldiğinde Roma İmparatorluğu'nun cesur generali Konstantius ile evlenir.
- 274 - Konstantius ile olan evliliğinden, Konstantin adını verdikleri bir oğlu dünyaya gelir.
- 293 - Diocletianus, Konstantius'u Sezar unvanıyla terfi ettirir; fakat Konstantius çok ağır bir bedel öder: Elena'dan ayrılmak zorunda kalır ve Maximianus'un kızı Theodora ile evlenir. Maximianus, oğlu Konstantin'i rehine olarak alır.
- 293-306 - Elena, on üç yıl boyunca sessizce kalbinde ağır bir manevi çileyi üstlenir.
- 305 - Konstantius imparator olur.
- 306 - Konstantius vefat eder ve yerine oğlu Büyük Konstantin geçer. Hemen annesi Elena'yı yanına çağırır; ona olan sevgisini hiç kaybetmemiştir.
- 325 - İznik'teki konsil salonunda soylu bir kadın olarak ilk Ekümenik Konsil'e katılır.
- 326 - Kutsal Topraklara hac yolculuğuna çıkar ve Kutsal Haç'ı bulur.
- 328 - Hayatı boyunca Mesih'i izleyen ve daima çilesini taşıyan Elena, güzel ruhunu Tanrı'ya teslim eder. Onu yakından seven, sadakatle hizmet eden ve arzulayan kişiyle buluşmak üzere Rab'bin huzuruna çıkar.

Ek II

FRANSİSKAN CEMAATİNİN TARİHİ

- 1209 - Aziz Fransua, Innocent III'ün onayıyla "Fratres Minorum" (Küçük Kardeşler) Tarikatı'nı kurar.
- 1220 - Kardeş Elias denizaşırı bölgenin başkanırken, Arezzo'lu Aziz Benedikt ve diğer rahipler Konstantinopolis'e gelir ve ilk Fransisken cemaatini kurar. İlk yerleşimleri bugünkü Kalender Han Camii olan Bizans kilisesi S. Maria Kyriotissa'da olur.
- 1223 - Onorio III, Avrupa'nın birçok yerinde yayılmış olan Minör Kardeşler'in Kuralı'nı onaylar.
- 1226 - 3 Ekim gecesi, Aziz Fransua, Assisi'deki Santa Maria degli Angeli kilisesinde vefat eder.
- 1230 - Kurucunun ölümü ve 1228'de aziz ilan edilmesinden sonra, Avrupa'nın birçok yerindeki kardeşler gibi, Konstantinopolis'teki kardeşler de onun onuruna büyük bir kilise inşa eder: Galata'daki güzel San Francesco Kilisesi.
- 1250 - Büyük şehirlerde cemaat olarak yaşayan Minör Kardeşler, "Conventuali" olarak anılmaya başlar.
- 1696 - 243 yıllık Osmanlı yönetiminden sonra San Francesco kilisesi camiye dönüştürülür. Yangınla yok olan yapı artık mevcut değildir.
- 1724 - Kardeşler, Beyoğlu'na taşınarak Sant'Antonio'ya ithaf edilen yeni bir kilise inşa ederler.
- 1905 - Kamu yararı gerekçesiyle kiliselerini yeniden terk etmek zorunda kalırlar ve İstiklal Caddesi'nde günümüzdeki Sant'Antonio bazilikasını inşa ederler.
- 1997 - 19 Mart'ta Karşıyaka'da Azize Helena cemaatinin pastoral bakımını üstlenmek üzere yeni bir cemaat kurulur.
- Türkiye'deki Diğer Varlıkları* - Türkiye'deki Minör Fransiskan Kardeşler yalnızca Avrupa yakasında bulunuyordu. İstanbul'da Büyükdere'de halen bir kilise bulunmaktadır; burası bir dönem gençlerin yetiştirildiği bir evdi. Üsküdar'daki kilise geçen yüzyılın ikinci yarısında kapatıldı. Edirne ve Tekirdağ'daki güzel kiliseler de artık mevcut değil.

Azize Helena,

bize Allah'ın sevgisini çevremizdekilere iletmek için
sadelik, cesaret ve sađduyu ver.

Sen, İsa'ya olan sevginle
O'nun çarmıha gerildiđi yeri
ve Kutsal Haç'ı bulmak istedin.

Bizim de, eđer gerçekten istersek,
hiçbir şeyin Tanrı'nın bize İsa'yı vererek gösterdiği sevgiden
bizi ayıramayacağını anlamamıza yardım et.

Haç'ın bu sevginin bir işareti olduğunu hatırlat.
Bize, gerçek İsa öğrencileri olabilmemiz için güç ver.
Hayat bizi zorluklarla dolu yollara sürüklese bile,
her gün kendi haçımızı sevgiyle alıp
O'nu takip etmemiz gerektiğini öğrenmemizi sağla,
tıpkı O'nun bizden istediği gibi. **Amin**

Azize Helena Katolik Kilisesi

Donanmacı, 1728. Sk. 66/A,

35530 Karşıyaka/İzmir

<https://ofmconv.org.tr/karsiyaka/>

azizehelena@gmail.com